

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

**СТУДЕНТСЬКА
СПОРТИВНА НАУКА – 2014**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
IV студентської науково-практичної конференції**

27 травня 2014 р.

**Житомир
Вид-во «Рута»
2014**

УДК 796:378
ББК 75:74.58
С 88

*Рекомендовано до друку вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол №12 від 27 червня 2014 р.)*

Рецензенти:

Арзютов Г.М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичного виховання і єдиноборств НПУ ім. М.П. Драгоманова;

Свиридюк В.З. – доктор медичних наук, професор, проректор з наукової роботи Житомирського інституту медсестринства;

Левківський М.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Житомирського державного університету ім. Івана Франка.

Студентська спортивна наука – 2014: збірник наукових праць IV студентської науково-практичної конференції. – Житомир: Вид-во «Рута», 2014. – 170 с.

У збірнику подаються результати теоретичних, прикладних та науково-методичних досліджень магістрантів і студентів із широкого спектру питань фізичної культури і спорту. Видання розраховане на студентів, магістрантів та викладачів фізичного виховання.

Редакційна колегія:

Сейко Наталія Андріївна – проректор з наукової роботи ЖДУ імені Івана Франка, д.п.н., професор;

Вискушенко Андрій Петрович – проректор з навчально-методичної та виховної роботи, к.б. н., доцент;

Кутек Тамара Борисівна – декан факультету фізичного виховання і спорту, к.н. з фіз. вих. і спорту, доцент;

Ахметов Рустам Фагимович – зав. кафедри теорії і методики фізичного виховання, д.н. з фіз. вих. і спорту, професор;

Грибан Григорій Петрович – зав. каф. фізичного виховання та рекреації, д.п.н., доцент;

Яворська Тетяна Євгенівна – зав. кафедри олімпійського і професійного спорту, к.н. з фіз. вих. і спорту;

Корнійчук Наталія Миколаївна – зав. каф. медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту, к. біолог. н., доцент;

Круж Микола Зенонович – доцент каф. фізичного виховання та рекреації, к.п.н., доцент;

Вовченко Інна Іванівна – доцент каф. теорії і методики фізичного виховання, к.н. з фіз. вих. і спорту;

Романчук Віктор Миколайович – професор кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту ННП ЖВІ ДУТ, к.н. з фіз. вих. і спорту, професор.

Шаверський В.К. – каф. олімпійського і професійного спорту, к.н. з фіз. вих. і спорту

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, власних імен та інші відомості відповідають автори публікацій.

Думка редакції може не збігатися з думкою авторів.

ЗМІСТ

<i>Батирєва А.О., Грибан Г.П.</i> Фізичне виховання і спорт у шкільній освіті Англії.....	10
<i>Бридун М.А., Яворська Т.Є.</i> Вплив фізичних вправ на організм людини при цукровому діабеті.....	12
<i>Брюханова В.П., Вітебська І.В., Погребенник Л.І.</i> Українські народні ігри як засіб фізичного виховання студентів.....	13
<i>Вакулко С.П., Грищук С.М.</i> Розвиток фізичних якостей у школярів молодшого та середнього шкільного віку за допомогою рухливих ігор.....	15
<i>Васильчук К.В., Тамашевський І.Я.</i> Удосконалення фізичної підготовки волейболістів 17–20 років з урахуванням ігрового амплуа.....	17
<i>Вергальок А.І., Грибан Г.П.</i> Вплив та механізми лікувальної дії фізичних вправ.....	19
<i>Гедзюк Д.О.</i> Стан тренуваності бігунів на 800 метрів в умовах рівнини та середньогір'я.....	22
<i>Гилюк С.С., Яворська Т.Є.</i> Лікувальна гімнастика при поперековому остеохондрозі.....	24
<i>Гінгізов О.М., Дзензелюк Д.О.</i> Оперативне мислення самбістів при виконанні утримання.....	25
<i>Гненна Л.Ф., Вонсович Ю.Ю.</i> Вплив позитивного мислення на психічне здоров'я студентів.....	26
<i>Гненна Л.Ф., Гуренко Т.О.</i> Профілактика гіподинамії шляхом підвищення рухової активності.....	28
<i>Головень Д.С., Грибан Г.П.</i> Особливості застосування рекреаційно-відновлювальних засобів фізичного виховання у спеціальному навчальному відділенні.....	29
<i>Головня С.К., Кафтанова Т.В.</i> Основи рухової діяльності під час гри у баскетбол.....	31
<i>Горай О.В., Осипенко В.Е.</i> Психомоторика – важливий аспект відбору дітей молодшого шкільного віку до занять з настільного тенісу.....	33
<i>Гурман О.Є., Шаверський В.К.</i> Рівень спеціальної фізичної підготовленості спортсменів, які спеціалізуються в стрибках у висоту в процесі спортивного	

відбору.....	37
<i>Гуцало Ю.І., Грибан Г.П.</i> Розвиток фізичної культури у Стародавній Греції.....	39
<i>Давидюк Л.В., Вовченко І.І.</i> Морфо-функціональні особливості бігунів на 400 метрів.....	41
<i>Данюк О.М., Слюсар С.В.</i> Причини плінності дітей у позашкільних спортивних закладах.....	44
<i>Денисовець А.П.</i> Шляхи активізації ставлення до занять з фізичного виховання студентів спеціального навчального відділення.....	45
<i>Євтушок А.Ю., Гусак О.Д.</i> Формування психологічної готовності курсантів ВНЗ МО України на заняттях з подолання перешкод.....	48
<i>Жаврук С.А., Яворська Т.Є.</i> Профілактика синдрому «лікоть тенісиста» в спортивній практиці.....	49
<i>Загоровський Р.В., Романчук В.М.</i> Раціональне планування занять з фізичної підготовки у військових вищих навчальних закладах.....	50
<i>Зозуля А.М., Власенко Р.П.</i> Розвиток сили в умовах спортивного тренування з пауерліфтингу.....	52
<i>Івасик А.О., Яблонська А.М.</i> Особливості методики використання фізичних вправ для оздоровлення студентів спеціальної медичної групи.....	53
<i>Казанцева О.Г., Айнуц В.І.</i> Рекреаційні види рухової діяльності.....	55
<i>Карпов О.В., Дзензелюк Д.О.</i> Обґрунтування актуальності покращання способу життя студентів вищих навчальних закладів.....	57
<i>Кичкирук Ю.О., Яворська Т.Є.</i> Взаємовідносини тренера і спортсмена під час змагальної діяльності.....	59
<i>Кісіль О.С., Яворська Т.Є.</i> Деякі аспекти вживання допінгових препаратів в легкій атлетиці.....	61
<i>Коберник Д.О., Грибан Г.П.</i> Структура навчального заняття з фізичного виховання у спеціальному навчальному відділенні.....	62
<i>Ковальчук А.Г., Грибан Г.П.</i> Фізичне виховання і спорт у вищих навчальних закладах США.....	65
<i>Ковальчук О.В., Грибан Г.П.</i> Особливості викорис-	

тання засобів фізичної культури при захворюваннях органів зору.....	67
Колесник С.О., Вовченко І.І. Підвищення рухової активності школярів засобами комунікативних ігор.....	69
Кононенко О.А., Грибан Г.П. Завдання фізичного виховання студентів спеціального навчального відділення	71
Коханчук А.С., Яворська Т.Є. Механізм оздоровчої дії занять лікувальної гімнастики з використанням фітболів на організм дітей дошкільного віку.....	72
Кузьміна Ю.Ю., Яворська Т.Є. Лікувальна фізична культура при хронічному гастриті.....	73
Курінна Г.В., Грибан Г.П. Методика застосування фізичних навантажень у процесі фізкультурно-оздоровчих занять.....	74
Кучерук В.А., Кутек Т.Б. Методи підвищення рівня теоретичної підготовки юних дзюдоїстів.....	76
Лазарчук К.С., Айуц Л.Р. Правильне дихання: необхідний компонент зміцнення здоров'я.....	79
Лайчук А.М. Профілактика травм сумково-зв'язочного апарату колінного суглоба в бар'єрному бігу.....	81
Лайчук А.М. Проблеми якісної передачі естафетної палички в естафетному бігу 4x100 м.....	83
Лайчук А.М., Ляшко Ю.С. Вплив засобів навчання легкої атлетики на фізичну підготовку баскетболістів...	85
Лисюк Ю.С., Яворська Т.Є. Сучасні погляди щодо профілактики плоскостопості у дітей дошкільного віку	86
Литвинчук Ю.Ю., Кутек Т.Б. Історія виникнення волейболу на Житомирщині.....	88
Літкович В.О., Яворська Н.Л., Айуц Л.Р. Пізнавальна самостійність студентів – важливий чинник їх професійної підготовки.....	90
Ляшевич А.М., Гилун І.О. Проблеми формування здорового способу життя молоді.....	92
Маслюк В.П., Боярчук О.М. Регулювання потоку інформації студентами в процесі спортивних ігор.....	94
Мацапура Т.В., Ахметов Р.Ф. Історія розвитку плавання на Житомирщині.....	95
Мельничук Д.Р., Романчук Т.П. Засоби і методи розвитку	

спритності у школярів на уроках з гімнастики	98
<i>Медведєва Л.Г., Багрійчук А.М.</i> Оздоровчий вплив занять аеробікою на організм студенток.....	99
<i>Нестерук Н.В., Яворська Т.Є.</i> Лікувальна фізкультура при виразковій хоробі шлунка і дванадцятипалої кишки...	101
<i>Нефьодова А.В., Грибан Г.П.</i> Заходи для вдосконалення навчального процесу з фізичного виховання студентів спеціального навчального відділення.....	102
<i>Нікітченко А.М., Айуниц Л.Р.</i> Сутність проблеми професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.....	104
<i>Олексюк О.Л., Яворська Т.Є.</i> Лікувальна гімнастика при сколіозі.....	107
<i>Опанчук Д.Р., Вовченко І.І.</i> Шляхи підвищення інтересу до занять фізичною культурою та рівня фізичної підготовленості учнів середніх класів.....	109
<i>Островський В.В., Грибан Г.П.</i> Фізична підготовка футболістів на початковому етапі тренування.....	111
<i>Пазіна В.О., Яворська Т.Є.</i> Внесок І.М. Белікова у розвиток спортивної гімнастики та акробатики на Житомирщині.....	113
<i>Петренко М.В., Яворська Т.Є.</i> Ефективність впливу масажних прийомів при сколіотичній деформації хребта...	115
<i>Побірухіна А.О., Яворська Т.Є.</i> Дзюдо як засіб виховання гармонійної особистості.....	116
<i>Покальчук Р. Ю., Дзензелюк Д.О.</i> Фізична культура – невід’єна частина загальнолюдської культури.....	118
<i>Попко І.В., Жуковський Є.І.</i> Формування морально-вольових якостей у майбутніх учителів фізичної культури	120
<i>Пронтенко В.В., Лотошко А.О.</i> Вдосконалення спортивної підготовки студенток, які займаються гирьовим спортом.....	122
<i>Пронтенко К.В., Михнюк О.В.</i> Причини недостатньої психологічної стійкості спортсменів-гирьовиків.....	124
<i>Пуздимір М.І.</i> Методичні поради щодо застосування фізичних вправ на заняттях у спеціальному навчальному відділенні.....	126

<i>Рекша С.А., Грибан Г.П.</i> Особливості використання засобів фізичної культури при захворюваннях органів дихання та нервової системи.....	127
<i>Рекша С.А., Погребенник Л.І.</i> Загальні відомості про народні ігри.....	128
<i>Роговська Г.А., Вовченко І.І.</i> Методика розвитку витривалості у легкій атлетиці.....	130
<i>Рудницький М.Л., Вовченко І.І.</i> Фізична підготовка дзюдоїстів.....	132
<i>Савицька Л.Е., Грибан Г.П.</i> Екологія фізичної культури.....	134
<i>Савчук К.А., Гненна Л.Ф.</i> Механізми лікувальної дії фізичними вправами при серцево-судинних патологіях та захворюваннях.....	136
<i>Сасовська В.І., Грибан Г.П.</i> Основи здорового способу життя студента.....	137
<i>Ситникова М.А., Грибан Г.П.</i> Проблеми формування здорового способу життя учнівської молоді.....	139
<i>Сідоров Д.В., Лайчук А.М.</i> Проблеми сучасного олімпійського руху.....	141
<i>Сіпліва М.О.</i> Методичні особливості проведення занять з аеробіки у процесі фізичного виховання студентів.....	142
<i>Скорий О.С.</i> Засоби активізації самостійної роботи студентів спеціального навчального відділення.....	145
<i>Терещук Н.В., Крук М.З.</i> Засоби фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів.....	147
<i>Ткаченко П.П.</i> Гирьовий спорт в системі фізичного виховання учнівської і студентської молоді.....	149
<i>Торчук Р.В., Ткаченко П.П.</i> Гирьовий спорт в системі фізичного виховання учнівської і студентської молоді.....	151
<i>Федоренко Л.В., Грибан Г.П.</i> Стретчинг – нетрадиційний вид занять фізичною культурою.....	154
<i>Флячинська Н.А., Грибан Г.П.</i> Роль фізичної культури в життєдіяльності людини та історичні аспекти її формування.....	155

Цимбалюк К.П., Айуниц Л.Р. Комплекс загальнорозвиваючих вправ для розвитку фізичних якостей.....	157
Шваб М.В., Айуниц Л.Р. Вдосконалення процесу фізичного виховання у вищих навчальних закладах.....	158
Швед С.А., Ткаченко П.П. Аспекти становлення та розвитку гирьового спорту у суспільстві.....	162
Шевчук Д.В., Корнійчук Н.М., Столига А. Вплив фізичних навантажень на функціональний стан м'язового апарату у дітей.....	163
Шепелев О.О., Яворська Т.Є. Вплив секційних занять з баскетболу на фізичну підготовленість учнів старших класів.....	165
Шкандевич О.В., Яворська Т.Є. Значення педагогічного контролю у підготовці спортсменів-волейболістів...	166
Ющенко К.А., Грибан Г.П. Особливості використання засобів фізичної культури при захворюваннях органів травлення та обміну речовин.....	167
Яворська Т.Є., Хлопотнова О.В. Роль рухливих ігор у зміцненні здоров'я дітей молодшого шкільного віку	169
Яремчук О.С., Мичка І.В. Використання змінних обтяжень у тренувальному процесі з пауерліфтингу.....	170

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ 17–20 РОКІВ З УРАХУВАННЯМ ІГРОВОГО АМПЛУА

К.В. Васильчук, І.Я. Тамашевський

Підготовка спортсменів у сучасних умовах багато в чому обумовлена ефективністю методів організації та управління тренувальним процесом з використанням контролю та врахуванням індивідуальних, вікових, морфофункціональних особливостей спортсменів, а також застосуванням раціональних тренувальних технологій. Еволюція правил гри у волейболі призвела до змін у системі підготовки гравців. При відносно незмінному протягом сторіччя арсеналі технічних прийомів наявна система техніко-тактичних дій зазнала значної модернізації, яка призвела до необхідності змін фізичної підготовленості волейболістів різного ігрового амплуа. Багато фахівців у галузі фізичної культури і спорту (С.С. Єрмаков, 1997; В.М. Маслов, 2002; М.О. Носко, 2003 та ін.) підкреслюють пріоритетне значення швидкісно-силової підготовки юних волейболістів, тому що розширення діапазону ігрових дій, збільшення напруження гри вимагають від спортсменів прояву максимальних швидкісно-силових здібностей у ситуаціях, які швидко змінюються на волейбольному майданчику під час змагальної діяльності.

Високі вимоги до змагальної діяльності гравців змушують вести пошук резервів підготовки юних волейболістів. Сьогодні гостро відчувається нестача спеціальних, науково обґрунтованих методичних розробок і рекомендацій з питання вдосконалення швидкісно-силової підготовки волейболістів 15–17 років, яка є підґрунтям підвищення спортивно-технічної майстерності. У зв'язку із цим виникає необхідність комплексного дослідження змісту структури тренувального процесу волейболістів з урахуванням розходжень кожного ігрового амплуа та специфіки змагальної діяльності. Пошук способів підвищення швидкісно-силової підготовки волейболістів може значною мірою сприяти росту їхньої спортивно-технічної майстерності.

Мета дослідження полягає в розробці програми вдосконалення фізичної підготовки волейболістів 17–20 років з урахуванням ігрового амплуа.

Установлено, що волейболісти 15–16 років різних ігрових амплуа мають достовірні розходження в показниках: антропометрії, швидкісно-силовий підготовленості, міотонометрії, опорно-ресорної функції ступні ($P < 0,05$). Між нападаючими амплуа першого та другого темпу достовірних розходжень у досліджуваних показниках не було виявлено ($P > 0,05$). Найбільша кількість достовірних розходжень спостерігалася між нападаючими амплуа обох темпів і ліберо.

У результаті аналізу змагальної діяльності встановлено, що в середньому за гру нападаючі першого темпу виконують: блокування – 43 %, нападні дії – 22 %, подача – 13 %, друга передача – 10 %, захисні дії – 9 %, прийом м'яча після подачі – 3 %; нападаючі другого темпу: блокування – 24 %, нападні дії – 21 %, прийом м'яча після подачі – 18 %, захисні дії – 17 %, подача – 11 %, друга передача – 9 %; зв'язуючі: виконання другої передачі – 55 %, блокування – 17 %; захисних дій – 13%, подача – 9 %, нападаючі дії – 4 %, прийом м'яча з подачі – 2 %; ліберо: захисні дії – 49 %, прийом м'яча з подачі – 42 %, друга передача – 9 %.

Виявлені основні фактори у структурі підготовленості волейболістів для кожного з амплуа. Провідним фактором у структурі спеціальної підготовленості нападаючих першого і другого темпу є «здатність до виконання ударних рухів», що становить 15,6 і 16,9 % загальної дисперсії вибірки. До цього фактора належать показники: метання набивного м'яча масою 1 кг сидячи, стоячи та в стрибку, а також показники довжини тіла, маси тіла, довжини нижніх, верхніх кінцівок і ступні. У зв'язуючих гравців провідний фактор – “силова витривалість”, що становить 14,1 % загальної дисперсії вибірки. В даний фактор увійшли такі показники: підтягування на поперечині, згинання-розгинання рук в упорі лежачи, біг зі зміною напрямку 92 м.

Експериментально доведена ефективність розробленої програми фізичної підготовки з урахуванням ігрового амплуа волейболістів. В експериментальній групі середні значення показників силових і швидкісно-силових здібностей волейболістів

статистично вірогідно вирости ($P < 0,05$). Відзначено прогресуючу динаміку поліпшення опорно-ресорних властивостей ступні: висота склепіння ступні збільшилася від 0,5 до 2,5 мм.

У контрольній групі, що займалася за загальноприйнятою програмою для ДЮСШ, не були виявлені статистично достовірні зміни в досліджуваних показниках протягом експериментального періоду. Вивчення опорно-ресорних властивостей ступні волейболістів нападаючих амплуа першого та другого темпу контрольної групи показало незначне зменшення висоти склепіння та відповідно плюсневого і п'яткового кутів. Даний факт підтверджує надмірність навантаження на кістково-м'язовий апарат нижніх кінцівок волейболістів атакуючих амплуа.

Практичне використання розробленої нами програми диференційованої фізичної підготовки волейболістів 15–17 років у підготовчому періоді річного циклу дозволяє істотно підвищити ефективність тренувального процесу на підставі зміни обсягу і спрямованості підготовки залежно від специфіки змагальної діяльності ігрових амплуа.

Підписано до друку 08.07.2014. Формат 60x84/16
Гарнітура “Times New Roman”. Папір офс. № 1
Ум. друк. арк. 10,20.
Наклад 100 прим. Зам. №

Віддруковано в ПП “Рута”
10014, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 17-а
*Реєстраційне свідоцтво про внесення в Державний реєстр
Серія ДК № 364 від 14.01. 2010 р.*

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
IV студентської науково-практичної конференції**

**СТУДЕНТСЬКА
СПОРТИВНА НАУКА – 2014**

**27 травня 2014 р.
м. Житомир**